

Luft- visionen

Dansk Industri

Danske Maritime

Danske Rederier

DAPO

Foreningen af Danske Leverandører
af Pejse og Brændeovne

 Dansk Miljøteknologi

Miljø- og
Fødevareministeriet

Udfordring: Den brændende platform

Ren luft er en kilde til glæde og sundhed. Men desværre er det langt fra en selvfølge at kunne fylde lungerne med ren luft. Luftforurening er en af vor tids store globale miljøudfordringer, og 9 ud af 10 indbyggere i verdens byer bor, hvor luftforureningen overstiger WHO's anbefalinger. Størst er udfordringen i verdens hurtigst voksende storbyer i Asien, Afrika og Latinamerika. Men også mange af EU's medlemslande har lang vej igen, inden de kan opfylde egne målsætninger og internationale forpligtelser på luftforureningsområdet. Konsekvensen er tabte leveår og dårlig livskvalitet for alt for mange.

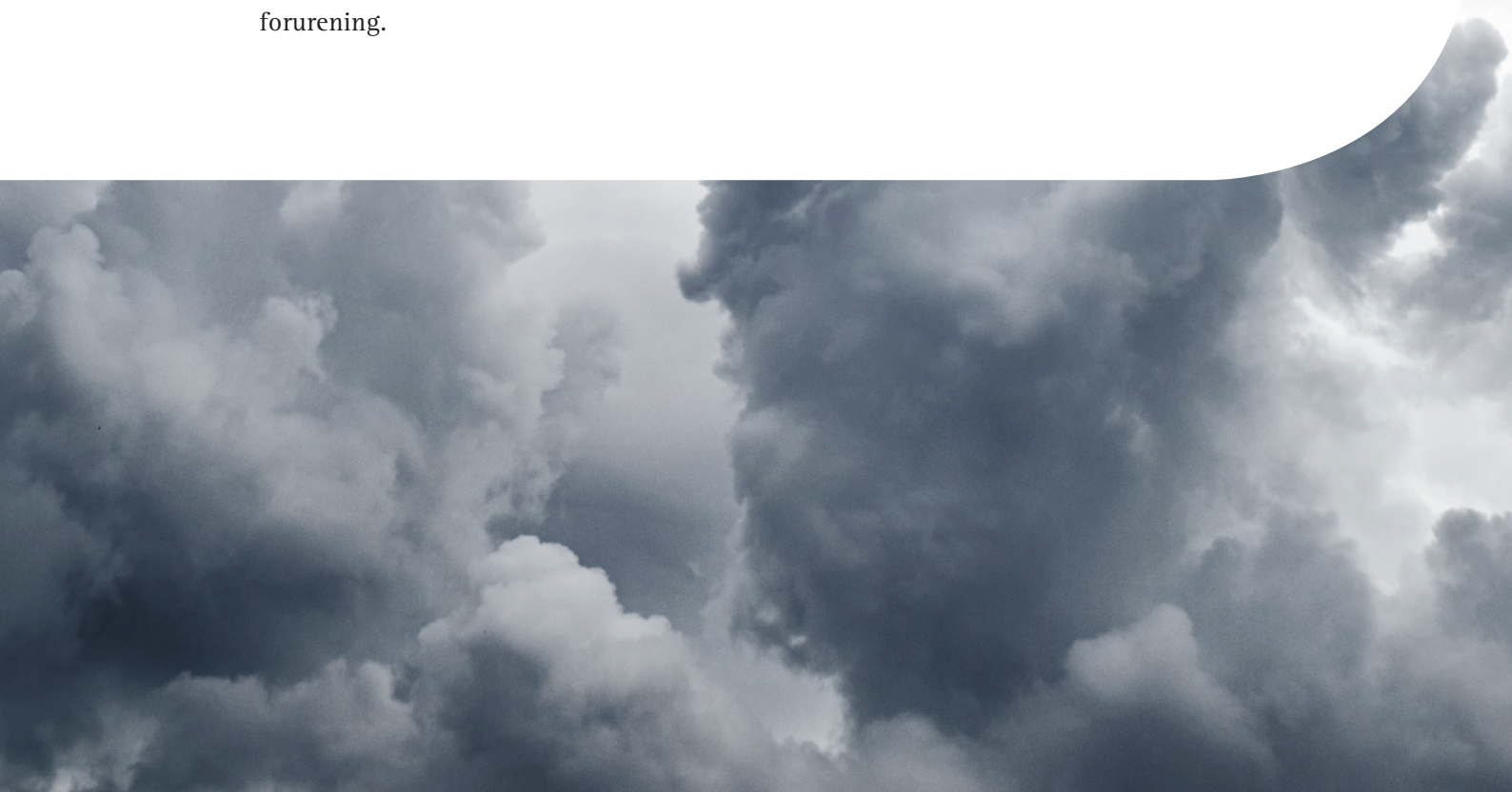
Og udviklingen med at flere og flere bor i store byer fortsætter. Et moderne byliv med stabil forsyning af fødevarer og energi og gode muligheder for transport og mobilitet risikerer at øge den luftforurening, vi kender i dag. Samtidig efterspørger borgerne ren luft som en naturlig del af deres daglige livskvalitet.

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling fra 2015 har derfor et mål om at mindske antallet af dødsfald og sygdom på grund af luftforurening.

Der er indgået en række bindende internationale aftaler, der skal reducere luftforureningen. De kræver effektive løsninger, hvis de skal føres ud i livet og have den tiltænkte virkning. Der er akut behov for, at alle nuværende ren luftløsninger bringes i spil, hvis flere mennesker skal have et sundere liv med mindre luftforurening. Det betyder også, at der skal udvikles nye teknologier og metoder.

Mange danske virksomheder er i dag blandt verdens førende, når det kommer til at udvikle, levere og anvende løsninger til at nedbringe luftforureningen. Det er en dansk styrkeposition, der bl.a. skyldes vores tradition for et løsningsorienteret samarbejde mellem virksomheder, forskere og myndigheder.

I 2015 eksporterede danske virksomheder for 7,2 mia. kr. ren luftløsninger til de globale markeder. Men vi kan gøre det endnu bedre, hvis vi styrker samarbejdet om at synliggøre de danske styrkepositioner og gøre Danmark til et globalt udstillingsvindue for innovation på ren luftområdet.

Hvordan: Visionen

Vores vision er, at Danmark skal være førende på verdensmarkedet i at udvikle og levere løsninger til indsatsen for renere luft. Til gavn for både miljø, sundhed, vækst og beskæftigelse.

Vores konkrete mål er at fordoble eksporten af danske ren luft-løsninger inden 2030.

Visionen tager afsæt der, hvor Danmark allerede i dag udvikler og eksporterer ren luft-løsninger i verdensklasse:

- › **Løsninger, der skaber renere luft til borgerne i verdens hastigt voksende byer**
- › **Løsninger, der reducerer luftforureningen fra den globale skibsfart**
- › **Løsninger, der hjælper virksomheder og anlæg i byer og på landet verden over med at nedsætte luftforureningen fra deres produktion.**

For at realisere visionen vil vi:

- › **Samarbejde om dansk eksport af ren luft-løsninger:**

Både danske virksomheder og forskningsinstitutioner er langt fremme, når det gælder om at udvikle ren luft-løsninger. Et samlet løft af den danske eksport kræver dog en fælles indsats. Virksomheder, forskere og myndigheder skal samarbejde om at synliggøre og markedsføre danske styrkepositioner inden for ren skibsfart, rene byer og ren produktion. Virksomhedernes eksport og globale markedsandele skal overvåges, og fælles eksportfremstød gennemføres.

- › **Gøre Danmark til et udstillingsvindue for innovative ren luft-løsninger:**

Danmark har en stærk tradition for at udvikle og teste løsninger i tæt samarbejde mellem erhverv, videninstitutioner og myndigheder.

Danmark skal være et sted, hvor man kan se de gode løsninger anvendt i praksis, så de er interessante på det globale marked. Vi vil arbejde for, at de fremmeste ren luft-løsninger kan vises frem i fuld skala i Danmark.

- › **Arbejde for effektiv gennemførelse og håndhævelse af international regulering af luftforurening - i Danmark, i EU og globalt:**

Danmark skal være aktiv i det internationale samarbejde om regulering af luftforurening samt robust og ensartet håndhævelse. På den måde bidrager vi til, at flere lande får mindsket luftforurening, samtidig med at der kommer ens konkurrencevilkår på det globale marked, og eksporten af danske løsninger fremmes, ligesom danskerne også vil nyde godt af mindre luftforurening fra andre lande. Nye effektive værktøjer og metoder til at afsløre snyd og lovovertrædelser skal fremmes.

- › **Skabe bedre sammenhæng mellem forskning, udvikling og innovation:**

Der er stor international konkurrence om de kloge hoveder og innovative virksomheder. Danmark skal også fremover kunne tiltrække og fastholde virksomheder, der lever af at udvikle og sælge ren luft-løsninger. Der skal løbende samarbejdes om, at virksomheder og forskere kan udvikle, teste og demonstrere fremtidens ren luft-løsninger i tæt dialog med brugere og myndigheder.

- › **Kommunikere om alt det, vi er gode til:**

Vi skal få spredt budskabet om, hvordan danske løsninger sikrer renere luft verden over. Ren luft-løsninger skal være et dansk "brand", der både styrker sammenhængskraften internt i sektoren i Danmark og fremmer det fælles mål. Historien om fyrre års dansk indsats for renere luft skal danne ramme for en effektiv markedsføring af dansk erhvervslivs styrkeposition som leverandør af ren luft-teknologi.

Fakta:

Luftforurening

Bekæmpelse af luftforurening er en kompleks udfordring, fordi forureningen stammer fra mange forskellige kilder og påvirker sundhed og miljø, både lokalt og globalt. Og luftforurening kender ikke til landegrænser. Derfor er det nødvendigt at have stærke internationale organisationer, og at der laves konventioner på tværs af landegrænser. Vigtige organisationer og konventioner er bl.a.:

WHO – sundhed

FN's sundhedsfaglige organisation WHO samler den videnskabelige viden om luftforureningens sundhedseffekter, fastsætter sundhedsfaglige anbefalinger for forureningsniveauet og opgør de globale sundseffekter af luftforurening.

- › 3.000 byer verden over indberetter data om luftforurening til WHO. New Delhi og Kairo er blandt de hårdest ramte byer og overskrider WHO's anbefalinger med op til 600 %.
- › Globalt dør der hvert år 3 mio. mennesker af sygdomme, som skyldes udendørs luftforurening. Det svarer til knap 5 % af alle dødsfald.
- › Luftforureningen i Europa falder løbende, mens den globale luftforurening er stigende.

Konvention om langtransporteret grænseoverskridende luftforurening (CLRTAP)

Konventionen blev indgået i 1979 for at forhindre skovdød og syreregn i Europa som følge af svovlforurening. Siden da er bl.a. partikler, kvælstofilte, kulbrinter og ammoniak også omfattet.

- › Uden medlemslandenes indsats for renere luft ville forsureningen af miljøet være 30 gange værre, og borgere ville i gennemsnit leve 12 måneder kortere.
- › Den sidst vedtagne protokol under konventionen skal reducere forureningen med partikler og kvælstofilte med 40-45 % frem mod 2020.
- › Danmark var med til at stifte konventionen, der, foruden at sikre renere luft i Danmark og globalt, har styrket danske virksomheder som leverandører af ren luft-løsninger.

FN-konventionen om bekæmpelse af skibsfartens forurening (MARPOL)

I 1997 blev de første regler for skibsfartens luftforurening fastsat af FN's Internationale Maritime Organisation (IMO) som et tillæg til MARPOL-konventionen. Reglerne om svovl og kvælstofilte (NOx) er siden skærpet:

- › Fra 2015 må der kun være 0,1 % svovl i brændstoffet, når skibe sejler i særlige emissionskontrolområder for svovl (SECA), herunder Nordsøen og Østersøen.
- › Fra 2020 må der uden for SECA-områder kun være 0,5 % svovl i brændstoffet, med mindre skibene har installeret godkendt renseudstyr.
- › I særlige emissionskontrolområder for NOx (NECA-områder) skal NOx-udslippet fra nye skibe reduceres med yderligere 75 pct. Nordsøen og Østersøen bliver NECA-område fra 2021.
- › Danske myndigheder og rederier samarbejder om at fremme en international regulering og håndhævelse af skibsfartens luftforurening.

EU-regulering

EU har gennemført en omfattende regulering for at begrænse luftforureningen og forbedre luftkvaliteten, fx:

- › I NEC-direktiver har EU fastsat bindende emissionslofter for medlemslandene inspireret af LRTAP-konventionen, og i luftkvalitetsdirektivet fastsætter EU bindende grænseværdier for koncentrationen af en række sundhedsskadelige stoffer i udeluften.
- › IE-direktivet, MCP-direktivet og ECO design-direktivet regulerer luftforureningen fra energianlæg, motorer, kedler og brændeovne.
- › Regulering af luftforurening fra lastbiler, biler, maskiner osv. sker ligeledes igennem en række europæiske forordninger. Reguleringen er løbende blevet skærpet over de sidste 30 år i takt med udvikling af mere effektive miljøteknologier. Danmark har været frontrunner i EU, da bilerne skulle have katalysatorer. Og aktuelt har dansk lovgivning været med til at danne grundlag for, at EU nu forbyder de mest forurenende brændeovne.